DISPVTATIO MEDICA

DE HYDROPE ASCITE,

Quam

D. O. M. A.

SVB PRAESIDIO

Clariſſimi & Excellentiſſimi viri,

D. FRIDERICI WAGNERI MEDICINAE DOCT.

In Illuſtri IVLIA,

publicè examinandam proponit

NICOLAVS COLCHIVS,

Stendalio-Marchicus.

Fiet Diſputatio horis conſuetis in noui collegij acroaterio maiori die Sept. 25.

HELMAESTADI,
TYPIS IACOBI LVCII,
ANNO cIↃ. IↃ cXIII.

096.

VIRIS

Ampliſsimis, clariſsimis iuxta ac conſultiſsimis

DN. COSS. CAMERARIIS ET SENATORIBVS INCLVTAE REIPVB. STENDALIENSIS,

NEC NON

Clariſsimo & conſultiſsimo viro,

Dn. M. HENRICO SCHARDIO ICTO, IVdicij Trimeſtris Veteris MARCHIAE Adſeſſori digniſſimo.

Etiam

Præſtantiſsimis & ſpectatiſsimis viris,

Dn. ADAMO KHRAN, IVDICII TRIMEſtris Veteris MARCHIAE cauſarum patrono.

Dn. PETRO RIBIO, VETERIS MARCHIAE & vrbium Prignizenſium Quæſtori fideliſſimo.

Dn. VALENTINO SCHVLTZEN IVN. I. V. Cand. cauſarum patrono Primiſlauienſi in Marchia.

Dn. Mæcenatibus & fauitoribus ſuis magnis promotoribus beneuolis, Adfinibus & cognatis plurimùm honorandis,

Hanc Diſputationem Medicam in debitæ obſeruantiæ & gratitudinis teſtimonium

D. D.

NICOLAVS COLCHIVS.

209

DE HYDROPE ASCITE DISPVTATIO.

Theſis I.

LAEſam corporis particulam, ſymptoma vel vtrumq;: cauſam item morbi putatam, reiq; cuiuſdam externæ ſimilitudinem, morbis vtplurimùm nomina dediſſe, Gal. 2. Method. c. 2. luculentiſſ. teſtatur.

2. Dicitur itaq; hic adfectus, quem iam tractare ſuſcepimus, Hydrops Aſcites, partim à cauſâ putatâ, ἀπὸ τοῦ ὕδατος, id eſt aquâ, partim à particulâ læſâ, ἀπὸ τοῦ ἀσκοῦ, id eſt, vtre, quod venter inferior, inſtar vtris cuiuſdam aqua impleatur, omnemq; in partem tollatur & intumeſcat: Barbari Alſchitin vocant, Alchitin, Alkeſi: Germani **die Waſſerſucht.**

3. Vt autem naturam ſiue eſſentiam, huius adfectus rectius perſpiciamus, tria illa, quæ ad cuiuſq; accidentis legitimam definitionem requiruntur; Genus videl. proximum, ſubiectum primum, & cauſa proxima ſiue continens, nobis conſideranda veniunt.

4. Genus proximum pro diuerſâ conſideratione, vel ſub vitio conformationis, id eſt magnitudine partis p. n. auctâ: vel ſub actione partium naturalium læſâ, à Galeno pluribus in locis conſtituitur. Nos Analyticam Methodum ſequuti, ſub magnitudine auctâ, id eſt p. n. aliquo tumore, collocare voluimus.

5. Subiectum ſiue partem adfectam facimus capacitatem inter inteſtina, peritonæum & Epiploon, Diaphragma, ſcrotiq; membranas.

6. Cauſam proximam ſiue continentem, eſſe ſerum ſiue a-

ue aquam, cum ſenſibus ſubijciatur, longiori demonſtratione opus non habet.

7. Tranſmittitur autem hoc ſerum in Abdominis capacitatem, ab omnibus ventris inferioris partibus, ſerum continentibus, puta hepate, liene, renibus, vreteribus, vaſis hinc inde perreptantibus, veſica &c. idq; vel ſenſibiliter, per continui ſolutionem, vel inſenſibiliter, per Anaſtomoſin & diapedeſin, prout in ſingulis paulo poſt declarabitur.

8. Tranſmittit itaq; hepar, vel quod nimiam copiam huius aquæ generet, eandemq; corrumpat: vel quod propter malam conformationem, aut continui ſolutionem, eandem egredi patiatur.

9. Serum quam par erat, maiori copia gignitur, aut quod viſcus habitualem frigidam humidamq; intemperiem contraxerit: aut quod cibus potusq; frigidior humidiorq; maliq; inſuper ſucci ſæpius larga manu offerantur.

10. Serum verò in ſubſtantia hepatis corrumpi exinde colligitur, quod ſumma naturæ prouidentia, antequam cum ſanguine, per vniuerſam corporis regionem feratur, eandemq; inficiat, ad Abdominis capacitatem tanquam ignobiliorem, excrementiſq; recipiendis conſtitutam partem euacuetur. Adde quod renes, quod minus gratum exiſtat, non trahant. Nec niſi corruptum foret, ad Abdominis vacua effunderetur, ſed potius dyſenteriam hepaticam, malumuè corporis habitum efficeret.

11. Contrahit autem hepar, habitualem hanc frigidam humidamq; intemperiem, vel propter ſuffocationem caloris natiui, eiuſdemq; exſtinctionem, aut diſſipationem.

12. Suffocatur autem calor natiuus, à nimia ſanguinis chyliq; copia, perinde ac ſi multa, viridia præſertim ligna confertim in ignem inijciantur. Sic Anginoſos, Aſthmatreoſq;, indies mori videmus

13. Diſ-

13. Diſſipatur verò calor natiuus, in ardentibus colli-quantibuſq; febribus, ira, gaudio, dolore, inſignibus per aluum, vomitum, vterum, hæmorrhoides, venerem, ſudores; panis ex rupta vomicâ, aquæq; intra cutim excretionibus.

14. Exſtinguitur verò calor naturalis, vel ex proprio peculiariq; eius adfectu: vel ex conſenſu aliarum partium.

15. Conſentit verò hepar, vel toti corpori, vel vicinis partibus: vt lieni vtero, ventriculo, veſicæ, diaphragmati, pulmonibus &c.

16. Ex proprio peculiariq; adfectu laborat hepar, vel quod à primo ortu minus debiliusq; factum ſit: vel quod debilitatem hanc à morbo aliquo, aut errore præcedente contraxerit.

17. Morbi præcedentes varij generis eſſe poſſunt: intemperies cum vel ſine materia, obſtructiones, inflammationes, ſchirri, tophi, œdemata, vlcera, vulnera Eryſipelata &c.

18. Error autem committitur in rebus potiſſimùm ſex non naturalibus. Si videlicet aër frigidior humidior, craſſior, nebuloſior, habitatio circa mœnia & paludes fuerit. Si cibi craſſi, frigidi, humidi maliq; ſucci ingerantur: ſi multaq; inſuper ingurgitatio, largiorq; aquæ potus, poſt labores, calores, exercitationeſq;, vacuo præſertim ventriculo, ſubſequatur.

19. Sic otium quieſq; immoderata, corpus mollius frigidiuſq; efficiunt: ſomnus item diurnus & diuturnus, retentio aliqua ſolitæ euacuationis, vt ſanguinis per vterum, hæmorrhoidas, nares &c. corpus frigidius efficere conſuevêre.

20. Eodem modo, animi-pathemata, præſertim verò timor & triſtitia, maximè verò ſi diu perſeuerent, calori

natiuo maximam vim inferre nata ſunt.

21. Diximus quomodo per habitualem frigidam humidamq́; intemperiem, hepar nimiam copiam ſeri deprauati gignat: idq́; in Abdominis vacua tranſmittat: ſequitur vt quomodo ex parenchymatis continui ſolutione id fiat videamus.

22. Soluta autem eſt hepatis vt & lienis vnitas, in eorundem fiſſuris, hydatibus, ſchirro, vlcere, inflammatione, vulneribus &c.

23. Findi autem parenchymata faciunt, eorundem nimia ſiccitas & ariditas.

24. Contrahitur autem hæc ſiccitas & ariditas, ex frequenti aromatum & medicamentorum calidiſſimorum vſu, viniq́; generoſi & meri, tempore præſertim æſtiuo, ingurgitatione: ex morbi calidi item, acuti vel etiam chronici, vt febrium ardentium, Icteri, ſimiliumq́;, ætate præſertim iuuenili, vel etiam ſenili prægreſſa.

25. Hydatides verò fiunt, à corrupto in parenchymate viſcerum ſero, atq; ad earundem membranas effuſo: quibus ruptis, ſerum in abdominis cauitatem deferri neceſſum eſt.

26. Schirrus verò, aliuſq́; p. n. viſcerum tumor, propter duritiem ea findi, aut ſi in pus indeq́; in vlcus abierint, ſero ad Abdominis concaua aditum faciunt. Idem de tumore fungoſo, vlceribus, vulneribus dictum volumus, niſi mors interuenerit.

27. Diximus quomodo ex adfectu hepatis & lienis Aſcites fieri queat: reſtat vt quomodo aliarum partium adfectu fieri queat dicamus.

28. Renes itaq; ſimiliter vt dicta viſcera, omnis generis morbos, quibus ad Abdomen tranſitus fit, pati poſſunt.

29. Per frigidam enim eorundem intemperiem, ſerum

in iuſta

in iuſta quantitate non ttahunt, ſed in vicinis vaſis putreſcere, vel rupturam efficere patiuntur. Per ſiccam intemperiem, diutius quam par eſt vel retinent, & ſic vel nimia copia rupturam, vel ariditate fiſſuram efficiunt. Per calidam intemperiem, ſerum bilioſius acriuſq; reddunt: quo non tantum habilius ad penetrandum hydatidaſq; efficiendum redditur, ſed etiam ipſam parenchymatis ſubſtantiam corroſioni ſubijcit.

30. Eodem modo, morbis quoq; conformationis, vt inflammatione, tuberculo, calculo, grumis ſanguinis, ſchirro ſubſidentia, coaleſcentia & ſimilibus afficiuntur, quibus exitus ſero ad veſicam prohibetur, ad Abdomen verò vel per ſenſilem vel per inſenſilem euacuationem aperitur.

31. Sic per vulnera vlcera, tumorem fungoſum, raram ſubſtantiæ conſtitutionem & ſimilibus, idem fieri, experientia demonſtrat.

32. Venæ verò circa inteſtina, peritonæum, & Epiploon, vreteres item & veſica: ſerum propter nimiam nitroſitatem & acrimoniam, vulnera, vlcera, rupturas, fiſſuras &c. ad Abdominis cauitatem fluere permittunt.

33. His ita conſtitutis definimus Hydropem Aſciten, tumorem ex aqua, à partibus naturalibus, ſerum continentibus, per Anaſtomoſin, Diæreſin, Diapedeſin ad Abdominis cauitatem tranſmiſſa.

34. Signa Diagnoſtica Aſcitis ſunt tumor, ſi æger cubat latus, & per vniuerſam regionem Abdominis extenſus: ſin verò ſtet tumor propter aq. pondus magis ad inferiora & ſcrotum verget.

35. Adeſt præterea fluctuatio, vndæq; quaſi ſonitus, & ad quamcunq; motus partem prolapſus: ſpiritus difficilius trahitur, propter Diaphragmatis compreſſionem: vrina

minori

minori copia, & interdum nimium tincta emittitur.

36. Sitis inſuper intollerabilis ſuccreſcit, præſertim in augmento & ſtatu, quandò ſerum vel bileſcit, vel nitroſitatem aliquam adquirit.

37. Signa Prognoſtica deſcribit Hippoc. in prognoſticis. Hydropes inquit, qui ex acutis morbis fiunt, mali ſunt, non enim à febre liberant, & valde doloroſi & lethales.

38. Item lib. de Coacis prænotionibus. Quibus ex partibus inanibus & lumbis hydropum initia fiunt, pedes intumeſcunt, & alui fluor diutinus fit, nec ſoluens dolorem qui ex inani parte efficitur, ac lumbis, nec molliens ventrem.

39. Hydropicis tuſſis ſuperueniens malum *6. Aph. 35. it. 7. Aph. 47.*

40. Hydropicor. aq. pauca & tenuis, malum *6.* coac. prænot.

41. Malum hydropiſin medijs leuatum, denuò repullulaſcere.

42. Bonum, morbum medijs cedere, non reuerti, copiosè mingi, ſitim tollerari ægrum faciliter reſpirare, membraq; extenuata nutrimentum capeſſere, probeq; aluum excrementa reddere.

43. Aqua intra cutim laboranti, ſi aqua quæ in venis eſt, ad ventrem defluxerit mali ſolutio fit *6. Aph. 14.*

44. Aqua intra cutim laborantibus, vlcera quæ in corpore fiunt difficulter ſanantur *6. Aph. 8.*

45. Hydropem viſcerum corruptionem, contuſionem, fiſſuras, ſchirrum, vlcera, vulnera ſequi, lethale.

46. Diuites difficilius pauperibus curantur; quod illi, ſitim, famem ægrè ferant, & in alijs Medico minus ſunt obſequentes.

47. Nunc quibus modis curatio inſtitui debeat, videbimus. Curare itaq; ſecundum Gal. eſt præſentes iam ad-

fectus

fectus tollere, ſiue id fiat amouendis ijs, quæ naturæ opus impediunt, ſiue per medicamenta quid ipſi moliamur, cauere autem, ne accidant proſpicere.

48. Nec cui mirum videri debet, ſi interdum in ſequentibus, curatio & prouiſio confundantur, cum medendo inuicem miſceantur, *Gal. 12. Meth. c. 1.*

49. Cum verò ablata cauſa tollatur morbus, quomodo omnes iam dictæ tumoris cauſæ remoueri debeant, deinceps conſiderabimus.

50. Cum itaq; tumoris cauſa proxima & continens, ſit ſerum corruptum, ſui remotionem, cum totum p. n. ſit ſignificat.

51. Remouetur autem per tria Medicorum organa, Diætam, Pharmaciam, & Cheirurgiam.

52. Diæta commodo vſu ſex rerum non naturalium perficitur. Sit itaq; aër ad caliditatem, ſiccitatem tenuitatem vergens: fugiat æger loca nubiloſa, halituoſa, tenebricoſa: corrigatur, ſi pro diuerſitate loci & temporis aliter haberi nequeat, ſuffitu aromatum, Aſa dulci ſtyrac. Myrrh. Roremarino, Maioran. ſerpill. bacc. Laur. Iuniper. Trochiſc. de gallia & Alypta Moſchat. Carab. & ſimilibus.

53. Cibus ſit ſiccæ calidæq; conſtitutionis, offerantur oua ſorbilia, perdices, columbæ, galli gallinacei, auiculæ ſylueſtres, piſces ſaxatiles, capones, panis benè fermentatus, & cum ſem. Aniſ. Fœnicul. Caru. & ſimilibus coactus. Præferuntur carnes piſceſq; aſſæ elixis.

54. Dandum tamen aliquid conſuetudini & voluptati, cum cibus mali ſucci deterioriſq; conditionis, modo ægro arrideat, optimo & inſuaui ſecundum Hippocratem ſit præferendus.

55. Potus itidem ſe habeat. Bibat æger vinum oligophoron, ſubſtantia tenue, odoratam, minimè dulce, vel

bibat vinum cum aromatibus, vt Cinamomo, Caryophillis, Maioran. Abſynth. Sp. Diaxyloal. Diagalang. Aromat. caryoph. &c. medicatum. Conceditur cereuiſia Torgenſis, Gardelebienſis, Goſlarienſis &c. vel per ſe, vel cum dictis aromatibus medicatum.

56. Leuis motus qualis per geſtationem, nauigationem, deambulationem, frictionem, fieri ſolet, plurimùm conducere ſueuit.

57. Somnus vigiliæq; mediocriter ſe habeant, cum illud humorum concoctioni, viriumq; refectioni: hoc verò ſeroſi humoris diſſipationi valdè conferant.

58. Aluus ſingulis diebus rectè ſe habeat, & niſi ſponte ſe exoneret, per ſuppoſitoria vel Clyſteres, ad officium reducatur.

59. Fugiat æger quantum poſſibile, animi pathemata, præſertim verò timorem & triſtitiam: ira tamen non admodum lædere poterit.

60. Per pharmaca verò, aqua vel per aluum, vel per vreteres & veſicam, vel per ſudores, vel per inſenſibilem tranſpirationem euacuatur.

61. Per aluum ſerum euacuatur, per medicamenta, vel inferius vel ſuperius adhibita.

62. Per ſuperiora adhibentur, medicamenta hydragoga, qualia ſunt Mezereon, Rob de ſambuco, Rad. Eſulæ, Ciclaminis, braſſica marina, Rad. Ireos, Mechoac. Agaricus, gutt. gummai, Elaterium, Sem. Cartham. Ricini, Serapinum, Sagapenum, Camelæa, Thymelæa, & ſimilia.

63. Commendatur plurimum El. Diaphyſalidon Meſuæi, quod fit ex fol. Mezerei macerati & præp. ol. Mezerei, Scammoma, Turbith, Agaric. Mirobalan. quinq; generibus, Mann. Caſſia, Tamarindis, paſſulis, penidijs, Iride, Sem. Apij, Fœnicul. Abſynthio Rhabarb. ſucc. volubilis, Intybi Apij Eupatorij, Abſynth. ol. Seſamin. &c. Per

64. Per inferiora adhibentur, Clyſteres ex Mercuriali, 120
Beta, parietaria, rad. Ebuli, ſem. Apij, Rutæ, Petroſelini Cartham. cum ſ. q. El. Hier. picræ, Benedict. laxatiu. Diacolocynthid. & ol. Rutac. Anethin. Camomill. &c.

65. Per vreteres verò & veſicam ſerum euacuant, Sem. Aniſi Dauci, Fœniculi, Carui, Rad. Petroſelini, graminis, Rubiæ tinctorum, Trochiſc. Alkekengi, Sp. Lithontrip. Sp. Tartar. Vitriol. ſalis: Sal Abſynthij, Fabarum, Gratiol. &c. ol. item Scorpionum perinæo pubiq́; illitum.

66. Eraſtus his in caſibus ex Muralto vehementer commendat, ſequens vinum medicatum, quod ita ſe habet. R. Rad. quinq; aperientium, Liquirit. raſ. Cortic. rad. Cappar. medianor. fraxin. an. ℥ j. Rad. Iridis recentis, Calam. aromatici an. ℥ ſs. Capill. Veneris, Ceterach. fol. Tamariſci fl. Cordialium, an. M. j. Abſynth. Pontic. Cardui Benedicti, Hyſſopi, Praſſij an. M. ſs. Sem. Apij, Aniſi Ameos, Fœniculi an. ʒ is. fol. Senæ Alexandrin. S. S. ℥ ij. ligni Guaiacini lib. j. Sachar. albiſſ. lib. ij. vini albi generoſi lib. ciuiles 40. Conijciantur ſupradicta omnia, (vino excepto) prius inciſa in vaſculum vinarium eius capacitatis, vt commemorata capere queat. Demum vinum ſuperfundatur feruefactum, vaſeq; accuratiſſimè obturato, macerari per diem alterumq́; ſinantur. Hoc tempore elapſo vtetur eo infirmus ſingulis vel alternis diebus, ſ. q.

67. Per inſenſilem tranſpirationem euacuant Sp. Diacurc. Dialacc. Conf. Liberantis, cornu ceru. vſti & præp. Conſ. Zinzib. Anthos, Cortic. Citri Enyngior. Sp. Dianiſon, Diagalang. Diacimin. Trochiſc. de Eupatorio, de Abſynth. de Rhabarb. &c.

68. Idem faciunt medicamenta topica, qualia ſunt fotus ex decoctione rad. & fol. Sambuc. Ebuli, ſem. Aniſ. Ocymi Hypericon. Petroſelini Saſſafras &c.

69\. Ex ijſdem & ſimilibus, vt farina lupinorum, fœnugræc. Lolij, Abſynthio, Hyſſop. Origano, ſtercore bouis, columbarum, ſulphure viuo, bacc. Lauri, ſale, rad. Ireos, Cucumeris Aſinin. &c. Emplaſtra & Cataplaſmata, pro diuerſa medici intentione concinnantur.

70\. Sic thermæ ſulphur. Bituminoſ. Nitroſæ, plurimum in hoc adfectu conferre creduntur.

71\. In eundem vſum vnguenta quoq; Martiatum, Aregon, Agripp. adhibentur. Multis Vngu. Nicolai in vſu eſt, quod recipit, Rad. Ari. Cucumer. Aſinin. Bryoniæ, Pyrethr. Laureol. Pulicar. maior. & minor. fol. Cucumer. Aſinin. Roriſmar. Maior. Serpill. Rut. Laur. Salu. Sabin. Calaminth. Maſtichis Oliban. Euphorb. Zinzib. Petrol. Ol. Laur. Adip. Vrſ. Butyr. & cera.

72\. Per ſudores verò ſerum illud euacuatur Theriac. Andromach. Mithridat. Sp. Liberantis, lapide Bezoar. tinctor. corn. ceru. lign. guaiacin. Saſſafras, Sarſaparill. Extr. Abſynth. &c.

73\. Huc faciunt ſepultura ſub arena, aceruo frumenti, calefactio ad furnum calefactum &c.

74\. Tandem ſi his medijs malum non ceſſerit, ad Cheirurgiam deueniendum. Vtimur igitur ſcarificatione pedum, & ſcroti: veſicatorijs item: Ad poſtremum verò, deplorato quaſi morbo, ad paracentheſin, trium quatuorue digitorum infra vmbilicum, ad latus faciendam nos conuertimus. Et aquam non omnem ſimul, ne cum aqua vires animamq; euacuemus, emittimus: ſed per interualla, tantum aquæ, quantum vires ferre poſſunt, per repetitam obturationem & reſerationem exhaurimus. Qui enim ſuppurati, aut aqua intra cutim correpti vruntur aut ſecantur: ſi pus vel aqua confertim effluxerit omninò moriuntur, *6. Aphor. 22.*

75\. His

75. His medijs curatio abdominis inſtitui quidem deberet, ſi morbus eſſet in facto eſſe ſaltem, non verò in fieri: Cum verò à cauſa aliqua p. n. foueatur, indieſq; noua materia ad Abdomen tranſmittatur, ea quoque conuenienti tempore tolli poſtulat.

76. Si itaq; intemperies frigida humidaq; hepatis & lienis cum malignitate aliqua coniuncta, tranſmiſſionis cauſæ fuerint: intemperies alteranda, malignitas verò corrigenda veniunt.

77. Si itaq; ſubſtantia calidi natiui hepatis per febres ardentes & colliquantes, fuerit abſumpta: curatio prout febres requirant, inſtituatur.

78. Sin verò per iram, gaudium, dolorem, inſignem per aluum, vomitum, vterum, hæmorrhoidas, ſudores &c. calor naturalis fuerit diſſipatus: animi pathematibus dolorią; reſiſtendum, nimijſq; euacuationibus, pro prudentia conſilioq; medici occurrendum.

79. Sin verò viſcerum naturalium calor à frigore extinguatur, obſtructioniſq; metus adfuerit, per contrariam qualitatem reuocandus, obſtructio verò tollenda veniunt.

80. Vtimur itaq; condit. Zinziber. Eryngij Acori, Enul. Campan. Conſ. Anthos, Camæpyth. Camædryos centaur. minor. Abſynth. Syr. de Praſſ. de Artemiſ. ſucc. Chelidon. Syr. de Eupator. de Menth. Capill. Vener. Trochiſc. de ligno Aloës de Aniſ. de Eupator. de Abſynth. de Cappar. de Rhab. Th. Diateſſ. Sp. Dialacc. Diacalaminth. Diacimin. Diatrion piper. Aromat. roſat. Gabriel. Diacinam. Diacaſtor. Diacapp. Diacarc. &c.

81. Exterius verò exhibentur fomenta ex Abſynth. fl. Camomel. Meliloti Sambuc. Roremarin. ſumm. Aneth. Eupator. Abrotam. Ciper. ſem. Apij, Petroſelin. Spic. Aſaro ſem. Aniſi & ſimilibus.

82. Fiunt quoq; inunctiones ex ol. de Capparib. Nardin. Maſtichin. de Menta, Abſynthij Irino, Sambucino, ol. Maces &c.

83. Huc referuntur quoq; Emplaſtr. Diaphœnic. calidum Meſuæi, de Meliloto, de bacc. Laur. cerotum ſtomachal. Gal. &c.

84. Epithemata quoq; & cataplaſmata ex Caryophill. Cinamom. Iunc. odorato, Eupator. fl. Camomel. Rad. Aſar. ſem. Aniſ. Fœnic. Ameos, Sp. Diagalang. Diacinam. cum aq. Eupator. Cuſcut. &c. plurimùm commendantur.

85. Sin verò hepatis calor natiuus vel ex conſenſu aliarum partium, vel morborum præcedentium exſtinguatur, partium intemperies corrigi, morbiq; viſcerum, pro cuiuſq; natura & conſideratione, prout prudenti Medico viſum fuerit, curari poſtulant.

86. Sin verò propter non debitam victus rationem, viſcera naturalia refrigerentur, contrarijs, prout quælibet res non naturalis requirit corrigi debet.

87. Quando verò per Anaſtemoſin, Diapedeſin, Diæreſin, ſerum in Abdominis cauitatem prolabitur: omnibus modis curandum, vt in Diæreſi & Diapedeſi, cibi craſſiores frigidioreſq; offerantur, & medicamentis partium vnitas reſarciatur. In Anaſtemoſi verò, ſi propter plethoram fiat, ſtatim vel in cruribus vel in brachio, propter reuulſionem vena ſecetur, tenuis victus ratio inſtituatur, & partes ſolutæ iterum inuicem iungantur.

2109.

DN. NICOLAO COLCHIO
in Medicina diſputanti.

DVm mentis acer Æſculapij vigil
Sectaris artem, Pæonijq́; ſtrenuo,
Labore vibrans arma noxij ſtudes
Fugare morbi prouidus contagia.
En te perenni laude dux medentium
Effert Apollo, cœlicoq́; nectare
Perfundit ora promtus & ſcientiæ
Pandit ſacratæ dîa myrothecia.
Hæc introito, prouidoq́; lumine
Luſtra parata ſic videbis vndiq́;
Antidota, queîs mentem perenniter tuam
Firmes, venenatoq́; morbi ab impetu
Inertiæq́; ſpiculis præmunias.
Ergo palæſtram ſtrenuus Machaonis
Subito laude dignaq́; artes edito
Specimina, ſcuto veritatis amouens
Obiecta, ſic victor virente laureâ
Florebis, arte ſic catus dum Delium
Tueris, hic tui viciſſim nominis
Tuebitur perenneq́; aſſeret decus
Monumenta ſic dum pronus artis inclyta
Monumentà te laudis manebunt perpetis

Doctoq́;

Doctoq́ iunctus agmini medentium
Clara eniteſces, clarus inter ſidera.

amicitiæ teſtandæ cauſâ fecit
Thomas à Kneſebeck.

ALIVD.

COLCHI noſter amor, radians patriæ vrbis ocelle
Cui procerum vallis nomen habere (dedit,
Non ego cum hoc dico de te, præfiſcine dico,
Aut grandi dicto deprecor inuidiam.
Cur vel noſter amor vel ſis patriæ vrbis ocellus,
Doctrinæ hoc ſpecimen qui videt ille videt.

Georgius Noßlerus.

FINIS.